

ΑΠΟΓΕΜΑΤΙΑΝΗ

Ἐπειδὴ μᾶς ρωτοῦν ὅλοι, τί θὰ 'πῇ «ἀπογεματιανή» ἀπεφάσισα κ' ἐγὼ νὰ ρωτήσω τὸ ἀφεντικὸ μου, γιατί μ' ἀρέσει νὰ ρωτῶ, χίλις δὴ πρᾶγματτα, ἂν καὶ πολλαῖς φορὰς ἀπάντησι δὲν παίρνω. Μοῦ λέγει: «πῶς ταράττω τοὺς κύκλους σου».

Μὰ κι' αὐτὸ εἶνε μιὰ ἀπάντησις γιὰ μένα, ποῦ διψῶ ἀπὸ λόγια.

Τὸν ρωτῶ λοιπὸν, τὴν ὥρα ἴσια ἴσια ποῦ ἦταν τὰ φρούδια τοῦ πολὺ ζαρωμένα καὶ ἓνας ποῦ δὲν τὸν καλοξέρει, θὰ τὸν ἐπαιρνε γιὰ φονιά.

— Συλλογίζουμαι τώρα, παιδί μου Σάνκο, μοῦ εἶπε, μὲ ἀλλοιωτικὴ γλυκύτητα, ποῦ μοῦ ἔφερε δάκρυα 'στὸ ἀριστερὸ μάτι (ποῦ ὅλο δακρύζει ἐπειδὴ φαίνεται εἶνε τὸ μάτι τῆς καρδιάς). Συλλογίζουμαι, πῶς νὰ σώσω τὴν ἀνθρωπότητα!!!

— Τί λές, ἀφεντικὸ, κινδυνεύουμε; ἐσὺ εἶσαι γραμματοσιμῆδης καὶ διαβάζεις Καζαμιά, νὰ μὴν ἔχουμε φόβο πάλι ἀπὸ κἀνένα σεισμὸ; νὰ ἐτοιμάσω τσαντῆρι; τί λές.

— Φλύαρε, κενὴ κεφαλή. Ἡ ἀνθρωπότης διατρέχει κίνδυνον καὶ τοῦ σεισμοῦ φοβερώτερον.

— Ἀφεντικὸ, τρέχω, νὰ παρακλέσω τὸν πάτερ Λαυρέντιο, νὰ κάμῃ συλλειτουργοῦ...

— Σιώπη. Τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, τὴν ἀναγινώσκει κἀνείς εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ ὅμως δὲν τὴν βλέπει ἀλλοῦ πουθενά. Ἡ γυναίκα ἐδῶ στὴν πόλι, εἶνε βουτιγμένη στὸ μετᾶξι καὶ στὸ διαμάντι, χωρὶς καθόλου νὰ σκεφθῇ, ὅτι ὁ σύζυγος κατεστράφη ἢ ἀτιμᾶζεται. Πτωχεύει ὁ σύζυγος μὲ τὸν ἀτιμώτερον τρόπον καὶ ἡ κ. πτωχεύσαντος, φαίνεται εἰς τὸν κόσμον ὑπέρλαμπρος καὶ υπερήφανος, ὡς νὰ μὴ ἦτο καὶ ἰδικὴ τῆς ἢ καταστροφῇ. Δὲν εἶνε σύντροφοι αἱ σύζυγοι, ὅχι. Ἀνῆκουν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος θαυμάζει τὴν τουαλέτα των, ἀλλ' ὅχι εἰς τὸν σύζυγον, ὁ ὁποῖος ἐκηλίδωσεν, ἴσως πάλιν χάριν τῶν κοσμικῶν ἀπαιτήσεων, τὸ ὄνομά του.

Ἐπειτα, τὸ χαρτοπαίγιον, ἀπὸ διασκεδαστικὸ παιγνιδάκι, καμμιά φορὰ μέσα εἰς τὰ φωτολουσμένα σαλόνια, μεταβάλλεται εἰς ἐμπληθὴ πόλεμον· ὅπου ἡ οἰκοδέσποινα ἐξέρχεται πάντοτε νικηφόρος καὶ μὲ τὸν καρπὸν αὐτοῦ τοῦ δηλητηριώδους παιγνιδίου, ἐνδύει μὲ ἀκριβὰ τρίχαπτα καὶ βελούδα τὰ μπεμπέ της καὶ τὸ ὑποκείμενόν της.

— Τί λές ἀφεντικὸ; μὰ ἐδῶ δὲν ἔπαιζαν θαρῶ.

— Ἀχ, τώρα ἤρχισαν καὶ παίζουν· δι' αὐτὸ θὰ φορέσω τὸν θώρακά μου καὶ τὴν περισκεφαλίαν μου καὶ ἐπὶ τοῦ Ροζινάντη, θὰ πολεμήσω τὸ μικρόβιον τοῦ χαρτοπαίγιου, τὸ ὁποῖον πλανᾶται εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν.

— Ἀ... εἶνε μικρόβιο, ἀφεντικὸ; Τότε, συγχώρεσέ με, γιατί κατὰτις κἄμποσα μικρόβια καὶ ἔπαιζαν τὸν θώρακα καὶ τὸν ἔχασα.

— Τώρα!

— Ἔννοια σου ἀφεντικὸ, θὰ ξαναπαίξω μὲ τὸν πλαγινὸ τὸν μάγειρο καὶ... ἔννοια σου.

— Νά! αὐτὸ τὸ θὰ ξαναπαίξω... αὐτὸ καταστρέφει· αὐτὸ τὸν φρόνιμο ἄνθρωπον, τὸν κάμνει λένοντα. Ἀφίσε, Σάνκο, δὲν ἔχω τώρα ἀνάγκην ἀπὸ θώρακα. Θὰ πολεμήσω χωρὶς ἀμυντικά.

Τί θὰ πῇ «ἀπογεματιανή»; πάγει ἡ ἐλπίδα πέταξε... δὲν θὰ τὸ μάθω. Νὰ μὴν ἦνε ἐκεῖνο ποῦ ἔλεγε προχθὲς ὁ κ. Κορομηλᾶς «Φλυαρία» δηλ. ;... Ἐξαφνὰ μιὰ κυρία ἐνῶ ἔκαμνε περίπατο στὴν προκουμία, ὅπου τώρα μαζεύεται ἡ ἀριστοκρατία κι' ἐγὼ, ἔλεγε·

— Ἀχ ἀλήθεια! τί ὠραῖος περίπατος τώρα ἐδῶ στὴν προκουμία!! καθρὺς ἀέρας, θάλασσα... ἀνοίγει ἡ καρδιά σου, καὶ ὅλο γνωστὸς κόσμος. Ἐννοεῖς, δὲν θὰ πατοῦσα, ἂν δὲν μοῦ ἔλεγαν ἀπὸ πρὶν, πῶς ἔρχεται ὁ κόσμος μας.

— Καὶ νὰ ἰδῇς περὶ βράδου, ποῦ κλείουν ἐδῶ τὰ τριγυρινὰ μέγαρχα τοῦ χρυσοῦ, βγαίνουν ἀπὸ τὰ γραφεῖα των ὅλο γνωστοὶ κύριοι, ἀπληγήσει ἡ ἡλικιωμένη κυρία, ἡ ὁποία ἐμοιᾶζε μὲ ἄλογο.

Ἡ νέα, διώρθωσε λιγάκι τὸ βελάκι τῆς, διὰ νὰ μὴν τὴν ἰδῇ κἀνείς, ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς κυρίους, μὲ καμμιά ἀνορθογραφία στὴν τουαλέτα τῆς.

Ἐφυγαν· καὶ μιὰ νέα εὐμορφη σὰν παιδάκι παχουλὸ ἔλεγε·

— Νά, τί θὰ 'πῇ «ἀπογεματιανή».

— Τὸ σαλόνι, μεταβάλλεται σὲ δικαστήριον· μαζεύονται συνοδικαῖς αὐστηρὰ ντυμέναις, ἐτοιμαῖς νὰ κρίνουν, νὰ ἐξηγήσουν, νὰ παρεξηγήσουν, νὰ καταδικάσουν, ἀλλὰ νὰ ἀθωώσουν ποτέ.

Βουβὰ, δὲν λένε τίποτε, ἀπὸ φόβου νὰ μὴ χάσουν κἀνένα κίνημα, καμμιά λέξι.

Πίνουν τὸ τσάι ποῦ προσφέρει μὲ χάρι ἢ χωρὶς χάρι ἡ οἰκοδέσποινα καὶ τρῶνε τὰ σάντβιτς ἢ τὰ μπισκότα πάντα μὲ ὄρεξι.

Μαζεύονται καὶ ἄλλαις ζωηραῖς ζωηραῖς, μὲ τὴν καρδίαν στ' αἶμα καὶ ἡ συνοδικαῖς συνεννοοῦνται μὲ τέχνη καὶ ἀποδοκιμάζουν ἐκείνην τὴν πλημμύραν τῆς ζωῆς, ὅχι γιατί δὲν τὴν ἀρέσουν, ἀλλὰ γιατί ἡ ἰδία γήρασεν καὶ ξεράθηκεν περὶ.

Μαζεύονται καὶ ἄλλαις· ποῦ σχολιάζουν δυνατὰ ὅλα καὶ ὀμιλοῦν μὲ σπανίαν ἐλευθεροστομίαν (τὴν ὁποῖαν βαπτίζουν μὲ τὸ εὐμορφὸ ὄνομα εἰλικρίνεια) διὰ τὰ πλεονῆματα καὶ σεβαστὰ οἰκογενειακά ἀπόκρυφα. Αἱ συνοδικαῖς, αὐτὰς τὰς ἐπιδοκιμάζουν καὶ μάλιστα διὰ νὰ δείξουν τὴν εὐχαρίστησίν των, τρώγουν καὶ δεῦτερον σάντβιτς.

Ἐπειτα ἀρχίζει τὸ défilé καὶ φεύγουν καὶ αἱ γλῶσσαι καὶ τὰ κύττα καὶ τὰ δόντια καὶ ἡ σάλα μένει ἄδεια καὶ τὸ κινεζικὸ πανεράκι μὲ τὰ μπισκότα ἄδειο καὶ ἡ καθέκλαις δὲν τρίβουν ἀπὸ τὸ βάρος των

ἐπισκεπτριῶν καὶ τῶν ἀραιῶν ἐπισκεπτῶν· καὶ ἡ οἰκοδόσποινα κουρασμένη ἀπὸ τὰ πολλὰ πού εἶπε, δὲν εὐρίσκει τίποτα νὰ 'πῇ μὲ τοὺς 'δικοὺς της.

Γιὰ σου, εὐμορφο ἀηδόνι*, αὐτὸ θὰ πῇ «ἀπογεματιανή». Ναί. Μοῦ θύμισες ὅμως τὸν παλῆρό καὶρὸ, πού ἡ πολιτίσες στέλνανε τὸ δουλὰκι μὲ τὴν ἄσπρη ποδιά καὶ προσκαλνοῦσαν τῆς φιληνάδες μὲ τὰ ἐργόχειρά τους, νὰ περάσουν τὴν ἀπογεματιανή.

Τότε ἔλεγε μίᾳ ἀπ' ὅλας καὶ κἀνένα παρχαμῦθι καὶ ἐπαίρναν στὸ μεταξὺ κκλοκαμωμένο γλυκὸ καὶ καφέ μὲ βούτημά, καμωμένο στὸ σπῆτι, μὲ τὰ χέριᾶ των κοριτσιῶν.

Θὰ 'πῆτε : δὲν κκλογοῦσαν τότε ;

Ἄ, ναι... Μὰ λέγει θαρρεῖς περὶ πολλὰ ἡ γλῶσσά, ὅταν δὲν δουλεύουν τὰ χέριᾶ.

ΣΑΝΚΟ ΠΑΝΣΑΣ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Καὶ ἄλλη συλλογὴ γραμματοσήμων.

Αὐτὴ δὲν ξέρω στὴν ποσοστὴ σειρὰ τῶν σπαγιῶν συλλογῶν πρέπει νὰ τὴν κατατάξωμεν.

Εἶναι τοῦ κόμητος Πριμολῆ ἡ συλλογὴ πού ἀγόρασε τελευταίως ὁ Κύριος Βίκτωρ Ροβέρτος ἑκατὸν πενήντα χιλιάδες φράγκα.

Τὴν συλλογὴν αὐτὴ τὴν ἐσχημάτισεν ὁ πατὴρ τοῦ κόμητος καὶ ἔχει αὐτὸ τὸ ἰδιαιτέρον ὅτι ἀποτελεῖται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ νέα γραμματόσημα.

Τρία μόνον παλαιὰ ὑπάρχουν : τῆς Μολδαβίας πού ἐξετιμῆθη ὁκτὼ χιλιάδες φράγκα, τῶν νήσων τῆς Ἐνώσεως πέντε καὶ τὸ 3 lire τῆς Τοσκάνης τρεῖς χιλιάδες φράγκα.

Κ' ἓνα παράπονα νεκροῦ*, τοῦ ἀρίστου συγγραφέως Ἑρνέστον Ἐλώ.

Μοιάζει ἀλήθεια σὰν ἓνα παράπονο, κοινὸ ὅλων τῶν ὁμοίων του γιὰ τὸ ἄδικο, πού ἡ κοινωνία τοὺς κάμει.

Ἡ κοινωνία ἀγαπᾷ, λέγει, τὸν θανόντα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸν ζῶντα. Ἐφ' ὅσον ζῇ ὁ ἄνθρωπος ἀρνείται νὰ τοῦ ἀναγνωρίσῃ ὅπως πρέπει τὴν ἀξίαν του, νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ καὶ μόνον μετὰ θάνατον ἀνομολογεῖ τὸ μεγαλεῖον του. Ἀσυναισθήτως ὅλοι τὸ κἀνομεν : «Οἱ μεταγενέστεροι θὰ τοὺς δοῦν, τὸ ὄνομά των θὰ μείνῃ ἀθάνατον».

Ἄλλ' ἐνδὼς ζῇ ;

Εἰμπορῶ νὰ πῶ ἀπὸ χαιρεκακίαν σχεδὸν ἀναβάλλει τὴν χαρὰν των, τὴν δόξαν, χωρὶς νὰ ὑποπτεύηται διόλου, ὅτι αὐτὰ τὰ πλάσματα ἔχουν καρδιά, πού νοιώθει περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους τὸν πόνο καὶ ὅτι τὸ αἶμα των τρέχει πιὸ γρήγο-

ρο ἀπὸ τὴν πληγὴ πού τοὺς ἀνοίγει τόσον ἄπονα ἡ Κοινωνία.

Καὶ τὰ ἔργα τους δὲν* γλυτώνουν ἀπὸ τὴ βεβήλωσι.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος οἱ Ἄγγλοι, πού εἶχαν τότε τὴν μανίαν τῶν ἀρχαιοτήτων, ἔστειλαν στὴν Ρώμην δυὸ πράκτορας ἐπιφορτισμένους νὰ τοὺς στέλλουν ὅσας ἀρχαιοτήτας ἤθελον εὑρεῖ· τὰ περισσότερα ἀριστουργήματα πού ἔχουν τὰ ἐπιομήθευσαν μὲ τοιοῦτον τρόπον. Ὁ εἰς ὅμως ἀπὸ τοὺς πράκτορας αὐτοὺς ἐφαντάσθη νὰ τὰ σιᾶζῃ λιγάκι αὐτὰ, πού ἔστειλε, καὶ κάπου-κάπου ἐχάρασσαν ἀπὸ καμμιὰ ἐπιγραφὴ δικὴ του. Μετ' ὀλίγον ἐστάλη εἰς Ρώμην καὶ ἓνας Σουηδὸς διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν.

Καὶ αὐτὸς εἶχε τὴν ἰδίαν μανίαν. Ἐστειλε μεταξὺ ἄλλων ἓνα σύμπλεγμα παριστάνον τὰς ἑνέα Μούσας ὅπου τὰ κεφάλια τῶν μουσῶν εἶναι ὅχι αὐτῶν τῶν ἀγαλμάτων ἀλλ' ὅπως διόλου ξένα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὶς Μούσες*, θαρρῶ ὅτι αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ ἀρκετὰ συχνὰ συμβαίνει στὶς μούσες τῶν συγγερῶν φιλολογῶν. Μέσα στὴν παρελάσιν τῶν διαφόρων μουσῶν βλέπει κανεὶς πού καὶ πού ἓνα κεφάλι ὁμορφα κτενισμένο καμμιᾶς παρισινῆς κοκκέτας, πού καμμιὰ γεροντοκόρη πού προσπαθῇ ἀκόμη νὰ φανῇ νέα μὲ χίλια δυὸ φκιασίδια, ἀλλοῦ καμμιὰ μουρομάττα πού ἐμπνέει μὲ τὴ φλόγα τῶν ματιῶ της τὰ πειὸ τρελλὰ εἰδύλλια· καὶ τόσα καὶ τόσα ἄλλα πού δὲν φτάνω νὰ τἀριθμῶ ὅλα, ἀπὸ οὔτε τρελλές οὔτε γνωστικὲς πρέπει νὰ φῶσω.

Μέσα στὰ τόσα παρὰδοξᾶ καὶ ἡ φύσις δὲν μένει πίσω.

Στὴν Ἀραβίᾳ εὐρέθη φυτὸν, τὸ ὅποιον ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ προκαλῇ τὸν γέλωτα.

Εἶναι εἶδος θάμνου μικρὸ μὲ φύλλα σὰν τῆς καμेलίας χονδρὰ καὶ γυαλιστερά. Ὁ καρπὸς του μοιάζει σὰν τὰ φασούλια καὶ ἔχει γεῦσιν ὀπίου, ὀλίγον γλυκεῖον.

Ἀπὸ αὐτὸν κατασκευάζουν μιὰ σκόνη τῆς ὁποίας ἐλαχίστη δόσις φέρει ἀμέσως τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀμέσως φέρει γέλωτα καὶ... μὲ ὀρεξιν διότι, ὅποιος τὸ πάρῃ, πηδᾷ τραγουδεῖ, γελᾷ καὶ κατόπιν πίπτει σὲ βαρύντατον ὕπνο. Ὅταν ἐξυπνήσῃ δὲν ἐνθυμεῖται πλέον τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ.

Εἶναι ὅμως πολὺ ἐπικίνδυνον ὅταν τὸ μεταχειρίζεται κανεὶς συχνά.

Πότε καὶ πότε ὅμως εἶναι εὐχάριστον.

Ἐξάρνα καὶ τί δὲν δίδει κανεὶς διὰ νὰ γελᾶσουν τὰ καρφωμένα, θαρρεῖς, χεῖλη κἀποις... πού θέλει νὰ κἀμῃ τὸν θυμωμένο!

Δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπ' αὐτὸ ὁ μακάριος Ἄγγλος